

Червень 29, 2022

ЧОМУ ГРОМАДИ — ОСНОВА ДЕМОКРАТІЇ

Тимошук
Олег Віталійович

філософ, юрист

Згідно з Конституцією — Україна це суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Народ здійснює владу як безпосередньо (вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії) так і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

В Україні на конституційному рівні визнається і гарантується місцеве самоврядування. Стаття 140 Конституції України визначає місцеве самоврядування як право територіальної громади — жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста — самостійно розв'язувати питання місцевого значення в межах Конституції та законів України.

Отже, із зазначених правових норм витікає, що народ, як носій суверенітету та єдине джерело влади, має право самостійно розв'язувати питання місцевого значення, що цілком узгоджується з положеннями пункту 2 статті 4 Європейської Хартії місцевого самоврядування, відповідно до якого місцева влада в межах закону має повне право розв'язувати будь-яке питання, що не вилучено зі сфери її компетенції та вирішення якого не доручено жодному іншому органу.

Чинним законодавством місцеве самоврядування визначено як одну з фундаментальних засад демократичного устрою держави й суспільства. Система місцевого самоврядування у своїй основі визначається адміністративно-територіальним устроєм України. Так, місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Червень 29, 2022

ЧОМУ ГРОМАДИ — ОСНОВА ДЕМОКРАТІЇ

Тимошук
Олег Віталійович

філософ, юрист

Згідно з ст. 6 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” територіальні громади є первинним суб’єктом місцевого самоврядування, а основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста.

Громади формують основу місцевого самоврядування через сільські, селищні, міські ради — представницькі органи місцевого самоврядування, а ті своєю чергою передають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст представницьким органам субрегіонального та регіонального рівня — районним та обласним радам відповідно. Існує хибна думка, що базовим рівнем місцевого самоврядування є села, селища та міста, однак в правовій термінології це лише адміністративно-територіальні одиниці, котрі без людей, що там проживають не можуть бути наділені правосуб’єктністю.

Отже, громади за своєю суттю це узагальнювальний феномен, який об’єднує в собі та людей, що проживають на одній території, і первинну ланку місцевого самоврядування, як його невіддільна (частина/ознака) основу, і орган місцевого самоврядування, що представляє цих людей та їх інтереси. Фактично громада це основа демократії, бо у ній народжується суспільство.